

[Damsgaard.]

og helt kan de vel heller ikke undgås; men at disponere på forventet efterbevilling er i sig selv et betænkeligt forhold, der skal indskrænkes til det mindst mulige. Derfor har der da også til stadighed været diskussion om grænserne herfor, og især i det sidste års tid har udviklingen givet anledning til berettiget røre om sådanne ubevilgede udgifter. Vi har da også omkring dette års finanslov diskuteret spørgsmålet meget i finansudvalget sammen med den højtærede finansminister.

Når dette spørgsmål i særlig grad har trængt sig på i den senere tid, har det vel sin helt naturlige forklaring deri, at bevillings- og udgiftskontrollens svigten vel sjældent har stået klarere end netop omkring behandlingen af dette forslag til tillægsbevillingslov. Der havde vel i år været grund til at forvente ganske særlig tilbageholdenhed med ønsker om tillægsbevillinger. Jeg tænker her ikke alene på den udgiftsramme på 8.540 mill. kr., som aftaltes sidste år, men også på den kulegravning af statens budget, som førte frem til dette tal. Man kunne vel også have forventet, at den megen tale om den ærlige finanslov også havde sat sig spor i forslagene om tillægsbevilling. Jeg forstod da også, at det var med dybe og velmente beklagelser, at regeringen i efteråret anmodede finansudvalget om indforståelse med, at den aftalte udgiftsramme blev overskredet med ca. 70 mill. kr., og at man ved den lejlighed var meget ivrig efter at understrege, at godt og vel halvdelen af denne overskridelse var rent formel, fordi den blot skyldtes bogholderimæssige omposteringer.

Det er på hele denne baggrund, at regeringen nu præsenterer en budgetoverskridelse på yderligere godt 300 mill. kr. Jeg ser i den forbindelse helt bort fra de omkring 80 mill. kr., der i denne omgang forklares som bogholderimæssige omposteringer, og jeg ser også bort fra de ca. 70 mill. kr., som vi tidligere har drøftet. En sådan yderligere overskridelse på godt 300 mill. kr. er i sig selv alvorlig nok. Den bliver imidlertid ikke mindre alvorlig deraf, at den tilsyneladende kom ganske bag på regeringen. Først med den økonomiske års-oversigts efterfølgende opgørelse synes re-

geringen at have opdaget, at den var kommet til at bruge 300 mill. kr. mere, end den egentlig havde regnet med. Dette understreger for mig at se med al ønskelig klarhed, hvor nødvendigt det er, at vi finder frem til en helt anderledes effektiv budgetkontrol og kontrol med overskridelser på det offentliges udgifter, end vi har i dag. Jeg behøver ikke at uddybe de konsekvenser, en sådan usikkerhed uundgåeligt må få for overblikket over den statsfinansielle og den samfundsøkonomiske udvikling og ligeledes for vore muligheder for at føre en forstandig økonomisk politik.

Der har været år, hvor der rent faktisk er blevet disponeret over tillægsbevillinger til adskillige hundrede millioner kroner ud over den fastlagte ramme. Vi står i virkeligheden her med en af årsagerne til den selvskabte undergravning af vort lands økonomi og i øvrigt også ved en afgørende svaghed i vor budgetlægnings praktiske muligheder.

Vi har fra venstres side gang på gang fremført det velbegrundede krav, at tillægsbevillinger kun må gives inden for den af finansloven fastlagte ramme. Det bør være klart, at finanslovens rammer for de frie tillægsbevillinger respekteres.

Ved drøftelserne i finansudvalget med den højtærede finansminister har vi mødt nogen forståelse for dette synspunkt, og vi har modtaget et tilsagn fra ministeren om, at ministeren vil komme til finansudvalget med en redegørelse, hvis de fastlagte rammer ikke slår til. Men jeg mener ikke, at dette er tilstrækkeligt. Vi må stille krav om ændring af bevillingsformerne, så de angivne rammer er bindende for finansministeren og for finansudvalget. Det er klart, at helt ekstraordinære situationer kan gøre udvidelser af rammerne nødvendige, men fremgangsmåden må da være, at sagen forelægges folketinget enten gennem ændringsforslag til det løbende finanslovsforslag eller gennem en særlig lov, en slags speciel rammebevillingslov.

Jeg har i øvrigt i diskussionen om sikringen af respekten for folketingets bevillingsmyndighed bemærket, at man har været inde på den tanke at klare problemet ved at lade nogle juridiske professorer finde ud af, hvad love og praksis egentlig går ud på. Uden at jeg skal komme ind